

De weg van vrede 1 – **het evangelie van vrede**

Kerntekst: *Jesaja 25:6-9*

- Lezing: Jesaja 25:6-9

⁶Op deze berg richt de HEER van de hemelse machten
voor alle volken een feestmaal aan:
uitgelezen gerechten en belegen wijnen,
een feestmaal rijk aan merg en vet,
met pure, rijpe wijnen.

⁷Op deze berg vernietigt Hij de sluier
waarmee alle volken omhuld zijn,
het kleed dat alle volken bedekt.

⁸Voor altijd doet Hij de dood teniet.
God, de HEER, wist de tranen van elk gezicht,
de smaad van zijn volk neemt Hij van de aarde weg
– de HEER heeft gesproken.

⁹Op die dag zal men zeggen: ‘Hij is onze God!
Hij was onze hoop: Hij zou ons redden.
Hij is de HEER, Hij was onze hoop.
Juich en wees blij: Hij heeft ons gered!’

Preek

Lieve mensen,

Slide:



Iedereen verlangt naar vrede. Van een zojuist gekroonde schoonheid bij een missverkiezing tot de Gazaanse moeder die in de puinhopen van haar huis zit te rouwen. Van de generaal in het Pentagon tot de kraanmachinist in de haven. Van het uitgemergelde kind dat coltan moet opdelven in Afrika tot de hoogbejaarde vader die zijn tijd slijt in een verzorgingshuis. Je ziet de uitgestrekte handen op deze afbeelding. Iedereen verlangt naar vrede.

De vraag is alleen: over welke vrede hebben we het dan? Is het een vrede die uit te schrijven is in een 21-punten-plan? Is het een vrede waarin jij op jouw kleine stukje aarde gerust en stil kan leven

zonder zorgen, met genoeg geld en een goede gezondheid? Is het een vrede die afgedwongen wordt door het recht van de sterkste? Over welke vrede hebben we het?

Slide: Vrede en heil

In de Bijbel vind je God. Je leert daar God kennen als een God, die de mooiste dromen waar wil maken. Hij is gericht op heil. Heelheid, betekent dat. Dat is best een lastig woord. Dat wordt nogal eens opgevat als *zielenheil*. En dan gaat geloven er om, dat jij in de hemel komt. Je motivatie om te geloven is wel gericht op liefde van en voor God. Maar het loopt er op uit dat jij goed terecht komt. Dat is het gevolg van jouw geloof. Het wordt daarmee individueel. En erg verticaal: gericht op de hemel.

Er ontstond tegen dat individuele en verticale een tegenbeweging die zei: nee, heil is vooral heil voor de wereld. Gelovigen moeten deze wereld beter maken. Je kreeg een hele *bevrijdingstheologie*. Heil hier en nu. Bevrijding van onderdrukte groepen. God kiest de kant van de zwakken en verschoppelingen. En de kerk moet dat waarmaken. De boodschap van het evangelie werd daarmee heel erg horizontaal ingevuld.

In plaats van heil kun je ook het woord 'vrede' kiezen. Het is een zeer Bijbels woord dat de hele boodschap van het evangelie omvat. En dan gaat het over de verticale kant: vrede met God. En over de horizontale dimensie: vrede met en voor de wereld. Dat sluit ook mooi aan bij de twee grote geboden die Jezus ons geeft in Matteüs 22:

Slide: 'Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. ³⁸Dat is het grootste en eerste gebod. ³⁹Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. ⁴⁰Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat.'

Vrede is een begrip dat 360 graden bestrijkt. Alle dimensies van het leven vallen er onder. Jezus zegt in de Bijbel dat Hij gekomen is om mensen het leven te geven in al zijn volheid (Joh.10:10). Dat is het Bijbelse begrip 'shalom': het leven komt tot volledige bloei: alle hoeken en gaten van het bestaan zijn gevuld met vrede. Daar is God op uit. Dat lezen we bijvoorbeeld in onze tekst. Er zitten prachtige elementen in.

Slide: Feestmaal

Als je toch een beetje doordenkt over hoe vrede er uit ziet. Als je je droom zou mogen opschrijven, wat dat betreft. Dan is de profetie van Jesaja toch wel erg raak. Op een lome zomeravond met goed gezelschap, een lekkere fles wijn en heerlijk eten. Gesprekken, verbinding, alle tijd, vogels zingen en de wind ruist door de bomen. Niet opgejaagd, geen druk. Dat is het beeld dat Jesaja oproept. De hemel op aarde.

Het is een visioen dat uit de toekomst naar ons toe waaiert. God geeft ons een doorkijkje naar hoe het zijn kan en zijn zal. Hij belooft een schitterende toekomst. Vol verbinding, geen onenigheid meer, maar vergeving en verzoening. God zelf zal er bij zijn, dus met Hem is het vrede. Dat gaat Hij bewerken door Jezus. Maar ook onderling is er begrip en nabijheid. Dat gaat Hij bewerken door de Geest. Een maaltijd van volkomen harmonie en eensgezindheid.

Nu hangt daar altijd nog een sluier omheen. Je voelt je misschien wel schuldig als jij zit te genieten, terwijl aan de andere kant van de wereld of dichterbij grote nood is en gebrek aan alles. Of ook dat je mensen mist, die je er graag bij had gehad. Dat kan zomaar een grauwsluier over al het moois werpen.

Maar God haalt die sluier weg. Er staat: Hij doet de dood teniet. Die grote vijand, die gaten slaat in ons bestaan. Die zijn schaduw vooruit werpt en af en toe je leven beheerst. De dood wordt teniet gedaan. Die sluier is er af.

En er is nog iets dat bij echte vrede hoort.

Slide: Inclusief

Ook die sluier, het gevoel dat jij geniet maar dat anderen gebrek lijden. Ook die wordt weggenomen. Het is alleen feest als iedereen kan meedoen. Dat zagen we al in de serie over Abraham. Dat Israël tot zegen moet zijn van *alle* volken. Het is God niet om maar een paar mensen te doen. Ook niet om maar mensen van één ras, één volk, één taal of één kerk die vrede te geven. Nee, ook hier in Jesaja staat het: voor *alle* volken richt de HEER een feestmaal aan. Hij wist de tranen van *elk* gezicht.

Onze Heer sluit dus niemand uit! Niemand die meer lijdt, niemand die meer sterft. Geen onderdrukking, maar recht. Iedereen is evenveel waard en voelt zich waardevol. Geen onderscheid tussen ras of gender. Geen rijkdom en armoede tegenover elkaar. Geen kansarm en kansrijk. Nee, alle muren zijn opgeheven. Er is volkomen rechtvaardigheid. Het feest vindt plaats met iedereen en voor iedereen.

Hoe krijgt God dat voor elkaar?

Slide: Macht

Er staat in de tekst uit Jesaja: de HEER van de hemelse machten. God is aan de macht. Die macht gebruikt Hij om deze vrede te bewerken. Om uit te komen bij zijn doel: een inclusief feestmaal voor iedereen. En die macht is anders dan we vaak zien.

Als wij aan macht denken, dan gaat het vaak over 'kracht om je wil op te leggen.' Vaak gebeurt dat in onze maatschappij door geweld, een grote mond, voortrekken van de rijken, omkoping en verloochening van principes. Ook zijn er machten die je niet ziet, maar die er wel zijn: economische modellen, bepaalde structuren en algoritmes. Maar ook verwachtingspatronen en hypes en gewoontes hebben macht. Je zou kunnen zeggen: macht van buiten en macht van binnenuit definiëren onze samenleving. En macht werkt vooral dwingend.

God belooft in Jesaja een Vredevorst. Daar krijgen we het nog uitgebreid over. Wat Hij, Jezus, in ieder geval doet is de dwingende macht van nu bevragen en ter discussie stellen. Kan het niet anders? Moet het niet anders? En Hij doet het ook anders. Hij gebruikt geen druk, geen dreiging. Hij werkt met zachte krachten en interne motivatie. Hij regeert rechtvaardig, integer en dienstbaar. Hij is uit op vrede. Niet opgelegd, maar intrinsiek.

Hij is degene die de deur opent naar de toekomst van vrede en die vrede zelf binnendraagt in onze wereld. (Paas, blz. 33) En dat is toch iets fantastisch. Ik weet niet hoe jij de tekst uit Jesaja die Aad

voorlas mee hebt gelezen. Maar ik vind het zo ontroerend. Dat alle tranen van onze ogen zijn afgewist. Dat de dood teniet gedaan is. En dat iedereen geniet van overvloed, zonder polarisatie of onbegrip. Die woorden klinken in deze wereld, waarin iedereen gebukt gaat onder gebrokenheid en pijn. Deze wereld loopt niet uit op een catastrofe. Want de vredevorst is de HEER van de hemelse machten.

Maar ja, dat toekomstvisioen. Wat heeft dat voor ons vandaag te zeggen? Moeten we maar afwachten en bidden tot God die nieuwe wereld definitief komt stichten?

Nou nee, er ligt een weg voor ons:

Slide: De weg van vrede

De Vredevorst heeft een trend gezet. Een weg geopend om het ánders te doen. Niet alleen biddend de toekomst te verwachten. Maar ook de weg van vrede te bewandelen. Opvallend is, dat mensen die Jezus volgen niet allereerst christenen worden genoemd. – Dat staat in Handelingen 11:26 – maar dat ze éérder ‘aanhangers van de weg’ als naam kregen – Handelingen 9:2 –. Het is dus de bedoeling dat je op pad gaat. De Vredevorst achterna.

Doen zoals Hij. Verzoening bewerken daar waar je kunt. Dienen. Niet volgens de regels van de maatschappij je plek bevechten. Maar de andere wang toekeren. Meer doen dan gevraagd wordt. Overwin het kwade door het goede. Licht brengen in de duisternis. De wereld en haar problemen serieus nemen, maar tegelijk niet accepteren dat de wereld zo blijft. Verandering teweeg brengen door ánders te zijn en ánders om te gaan met je macht. En zo je voeten te zetten op de weg van vrede. Wil je zo leven? Laat dat je houding zijn. Lijk op de Vredevorst. Zoals Zacharias voor Kerst al zong.

Slide: ⁷⁸Dankzij de liefdevolle barmhartigheid van onze God
zal het stralende licht uit de hemel zich over ons ontfermen
⁷⁹en schijnen over allen die in duisternis verkeren,
in de schaduw van de dood,
zodat we onze voeten kunnen zetten op de weg van de vrede.
(Lofzang van Zacharias, Lucas 1)

Amen